Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 180 (4816)
ПЯТНИЦА
СЕНТЯБРИИН
14
1945 он

Сэн 20 мүнгэ

Ургаса хуряалга ба таряатушаалгаар абаһан уялгануудаа аймаг бүхэн арюунаар дүүргэхэ ёһотой.

Мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэе!

Ажаүйлэдбэриин предприятинуудые үбэлдэ һайнаар бэлдүүлхэ

Арадуудай агууехэ вождь Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр И. В. Сталинай арад зондо хандаһан алтан үгэнүүдэй харюуда советскэ бүхы арад, тэрэ тоодо манай республикын эрэгтэй эмэгтэй ажалшад болбол ажал хүдэлмэри дээрэ шэнэшэнэ амжалтануудые туйлаха нэгэн хүсэлэнтэйгөөр харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые абаад, урда мэтэ шэн зоригтойгоор ажаллажа байнад.

Республикын колхозно таряашадай удаа тээ ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективүүд шэнэ уялгануудые абажа, манай газетэнүүдэй хуудаһануудта тунхаглажа эхилбэ. Улан-Удын ПВРЗ. Галуутануурай шахтнуудай управлениин болон бусад ажаүйлэдбэриин предприятинуудай хүдэлмэришэн ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй уялганууд тунхаглагдаа. Мүн бусадшье ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективэйхид шэнэ уялгануудые абаһан байнад. Тус уялганууд соогоо манай хүдэлмэришэн, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад болбол өөһэдынгөө предприятинуудые үбэлдэ бүрин түгэс бэлэн болгохо тушаа гол анхаралаа табина. Энэнь тон зүбтэй хэрэг мүн. Юундэб гэхэдэ, ажаүйлэдбэриин предприятинууд хадаа үбэлдэ һайн бэлдэжэ шадаагүй һаа, намар-үбэлэй үедэ үйлэдбэриингөө программануудые амжалтатайгаар дүүргэхэнь бэрхэтэй болоно.

Ажаүйлэдбэриин олонхи предприятинуудай коллективүүд абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ. ПВРЗ-гэй зарим цехүүд, Галуутануурай шахтнуудай олонхинь август ба сентябрь һарынгаа программые амжалтатайгаар дүүргэжэ, гурбадахи кварталай түсэбые болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхэ аргаболомжо олобо. Гүрэнэй Обороной Комитедэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн республикын хэлхеэ-холбоошод өөһэдынгөө предприятинуудые үбэлдэ бэлэн болгожо шадаа.

Иволгын аймагай спиртзаводой коллективэйхид өөрынгөө предприятиин гэр байрануудые заһабарилжа, дулаан ба сэбэр гоё болгохоһоо гадна, тэрэнээ сагаадажа шэрдэһэн байха юм. Үбэл-хабарай үедэ хэрэглэгдэхэ түлеэ залһа бэлэдхэхэ түсэбөө 122 процент дүүргэжэ, Илалтын Үдэрые угтабад. Механическа шэлэй заводой ба депогой зарим цехүүд үбэлдэ бэлэн болобо.

Гэбэшье, ажаүйлэдбэриин предприятинуудай олонхинь үбэлдэ бэлдэхэ хэрэгые тон хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. Тиимэ болохолоороо, тус предприятинуудай коллективэйхидэй өөһэд дээрээ даажа абаһан уялгануудаа мартажархиһан гү, тэрээндэ али харюусалгагүйгөөр хандаһыень харуулна. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын ПВРЗ-гэй булад шудхалгын цех болбол үбэлдэ бэлэдхэхэ тушаа абаһан уялгануудаа холо дүүргээгүй байна. Энэ цехынхид үбэлэй үедэ хэрэглэгдэхэ 8 тонно эльһэ шорой зөөхэ байһан аад, мүнөө хүртэр нэгэшье килограмм асараагүй байһаар. Тус цехын начальник нүхэр Себев болбол забтай сүлөөтэй байһан зарим хүнүүдые энэ хүдэлмэридэ хэрэглэнэгүй. Мүнөө арайхан гэжэ 2 хүниие энэ шухала хүдэлмэридэ табяад, һанаа амархан һууна.

Мүн депогой коллективэйхид үбэлдэ ямаршье бэлэдхэл хэнэгүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Энэ предприятиин начальнигые орлогшо нүхэр Хитров болбол предприятинуудаа үбэлдэ бэлэн болгохо бүхы даалгабариие өөе дээрээ даажа абабашье һаа, хүдэлмэреэ үшөө эхилээгүй байхань тон жэгшүүритэй. Тэрэшэлэн нютагай удхашанартай ажаүйлэдбэриин предприятинууд үбэлдэ бэлдэхэ хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Үбэлэй хүйтэн шэрүүн саг ерэхэнь дүтэлөө. Энээниие мэдэжэ байбашье һаа, һанаа амархан һуужа байха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдэй дүй дүршэлнүүдһээ мэдэхэдэ, ажаүйлэдбэриин предприятинуудай үйлэдбэриингөө программые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал гансахан лэ түлеэ залһа бэлэдхэхэ, түүхэй эдлэлээр хангаха ба цех болон заводоо һайнаар ба дулаанаар заһабарилһан дээрэһээ болодог бэшэ, харин хүдэлмэришэн, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон албахаагшадай ажаһуулаг гэр байрануудые үбэлдэ дүүрэн бэлэдхэлһээ дулдыдадаг гэжэ харуулһан байгаа. Тиимэһээ ажалшадай ажаһуулаг гэр байрые үбэлдэ бэлэн болгохо ябадал угаа шухала ажахын ба политическэ удхашанартай хэрэг болоно.

Һаяхан, ВКП(б)-гэй областной комитедэй бюро болбол республикын ажаүйлэдбэриин предприятинуудай үбэлдэ бэлдэхэ тухай шиидхэбэри гаргажа, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ энэ талаар тодо һонор заабаринуудые үгэһэн байгаа. Теэд, энэ заабаринуудай үшөөл хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһаниинь дээрэ хэлэгдэһэн баримтанууд гэршэлнэ. ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол түмэрзамай транспортын үбэлдэ бэлдэхэ хэрэгтэ халуун туһаламжануудые үзүүлхые Кабанскын, Заиграйн, Сэлэнгын, Прибайкальска, Кяхтын, Тарбагатайн, Иволгын, Железнодорожно, Заводской ба Пригороднэ аймаг ба районуудай партийна комитедүүдтэ дурадхаһан байха юм.

Гэхэ зуура, дээрэ дурсагдаһан ВКП(б)-гэй райком ба айкомууд энэ шиидхэбэриие хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. Тиимэһээ ажаүйлэдбэриин предприятинуудай дэргэдэхи партийна, советскэ, комсомольско болон профсоюзна организацинууд болбол партиин обкомой шиидхэбэриин дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгаха зуураа тэрэниие заатагүй дүүргэхэ үүргэтэй.

Манай эндэхи ажаүйлэдбэриин предприятинууд үбэлые бүрин түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтажа, үйлэдбэриингөө жэлэй программые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүргэтэй.

СССР-эй Газартаряалангай Арадай Комиссариадай хүдэлмэрилэгшэдые орденууд ба медальнуудаар шагналга

Дайн сэрэгэй хүшэр хүндэ условидо фронтые болон оронойнгоо арад зониие эдеэ хоолоор, мүн ажаүйлэдбэриие хүдөө ажалай түүхэй эдлэлээр хангаха тушаа Правительствын даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар шагнагдаба гэбэл:

Лэнинэй орденоор—СССР-эй газартаряалангай Арадай Комиссар А. А. Андреев, «Социалистическое Земледелие» газетын редактор Н. И. Анисимов, СССР-эй газартаряалангай Арадай Комиссарай орлогшо И. А. Бенедиктов, Запорожско облземотделэй начальник Г. И. Бондаренко, СССР-эй газартаряалангай Арадай Комиссарай орлогшо И. А. Борисов, СССР-эй газартаряалангай Арадай Комиссарай орлогшо И. Ф. Васин, СССР-эй Наркомземэй Урда зүгтэхи Главна управлениин начальник К. Г. Головатый, Казахска ССР-эй газартаряалангай Арадай Комиссар А. Д. Даулбаев, Е. К. Дьяконов, хүдөө ажалай механизаци ба электрофикациин Московско институдай профессор М. Г. Еврейнов, РСФСР-эй газартаряалангай Арадай Комиссар Н. В. Жильцов, СССР-эй Наркомземэй центрэй Главна управлениин начальник Г. З. Калпин, СССР-эй Наркомземэй Дундада Азиин Главна управлениин начальник В. В. Косов, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажалай Бүхэсоюзна Академи наукын президент Т. Д. Лысенко ба бусад хамта 41 хүн;

Ажалай Улаан Тугай орденоор—200 хүн;

Улаан Одоной орденоор—150 хүн;

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор—380 хүн;

«Ажалай Шэн Габьяагай Түлөө» медаляар—269 хүн;

«Ажалдаа Шалгарһанай Түлөө» медаляар—315 хүн. (ТАСС).

Красноярска хизаарай Манскиин районой «Манский партизан» гэжэ түрэл колхоздоо армиһаа ерэһэн гвардиин ефрейтор Степан Филиппович Михайлов гэгшэ өөрынгөө 17 наһатай комсомолец хүбүүнэйнгээ бригадир болоод байхадань уулзаба. Залуу бригадир хадаа даалгагдажа үгтэһэн 520 гектар дээрэ үндэр баян ургаса ургуулба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Ф. Михайлов ба тэрэнэй хүбүүн Александр гэгшэд колхозой полиие хаража байна.

С. Малобицниин фото. (ТАСС-эй фотохронико).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Улаан Армиин маршалнууд, генералнууд болон офицерскэ составые ССР Союзай орденуудаар шагнаха тухай

Японско империалистнуудтай хэһэн тэмсэлэй фронт дээрэ Командованиин дайшалхы даалгабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь түлөө шагнаха гэбэл:

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

1. Медицинскэ албанай генерал-майор **Вовси** Меер Семёновичые.
2. Гвардиин генерал-лейтенант **Зыков** Константин Антоновичые.
3. Генерал-майор **Лукашин** Петр Тимофеевичые.
4. Полковник **Лукин** Федор Алексеевичые.
5. Гвардиин полковник **Лукшин** Александр Ивановичые.
6. Медицинскэ албанай генерал-майор **Молчанов** Николай Семёновичые.
7. Полковник **Мороз** Зиновий Ароновичые.
8. Гвардиин генерал-лейтенант **Потренко** Михаил Семёновичые.
9. Генерал-майор **Притул** Александр Дорофеевичые.
10. Генерал-майор **Терентьев** Яков Борисовичые.
11. Гвардиин генерал-лейтенант **Туманян** Гай Лазаревичые.
12. Гвардиин полковник **Фадеев** Петр Ивановичые.
13. Генерал-майор **Филяшкин** Кирилл Ивановичые.
14. Полковник **Харченко** Прокопий Ивановичые.
15. Артиллериин гвардиин генерал-майор **Чернов** Яков Александровичые.
16. Гвардиин полковник **Шалунов** Василий Михайловичые.
17. Медицинскэ албанай генерал-лейтенант **Шамов** Владимир Николаевичые.

УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

1. Генерал-лейтенант **Афонин** Иван Михайловичые.
2. Генерал-лейтенант **Бабин** Исай Яковлевичые.
3. Интендантска албанай генерал-лейтенант **Белоусов** Василий Федоровичые.
4. Хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор **Боровягин** Николай Павловичые.
5. Медицинскэ албанай генерал-лейтенант **Бурназян** Аветик Игнатьевичые.
6. Медицинскэ албанай генерал-майор **Вишневский** Александр Александровичые.
7. Артиллериин генерал-лейтенант **Воеводин** Леонид Михайловичые.
8. Полковник **Воробьев** Дмитрий Захаровичые.
9. Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалгын майор **Гаврилов** Иван Александровичые.
10. Артиллериин генерал-майор **Герасимов** Антон Владимировичые.
11. Полковник **Глазачев** Иван Васильевичые.
12. Генерал-лейтенант **Горохов** Петр Ивановичые.
13. Техническэ сэрэгүүдэй генерал-майор **Гришин** Михаил Ивановичые.
14. Полковник **Громов** Александр Георгиевичые.
15. Полковник **Гросулов** Иван Алексеевичые.
16. Генерал-майор **Дубков** Михаил Георгиевичые.
17. Медицинскэ албанай генерал-майор **Завалишин** Николай Ивановичые.
18. Генерал-майор **Зайцев** Владимир Александровичые.
19. Генерал-майор **Зорин** Дмитрий Афанасьевичые.
20. Генерал-майор **Зудов** Александр Ивановичые.
21. Генерал-майор **Зырянов** Павел Ивановичые.
22. Генерал-майор **Калашников** Константин Федоровичые.
23. Полковник **Клочев** Николай Николаевичые.
24. Ветеринарна албанай генерал-майор **Ковалев** Петр Александровичые.
25. Полковник **Ковальский** Сергей Ефимовичые.
26. Генерал-лейтенант **Козлов** Дмитрий Тимофеевичые.
27. Генерал-майор **Криволапов** Григорий Архиповичые.
28. Полковник **Крондо** Николай Павловичые.
29. Генерал-майор **Кудрявцев** Василий Николаевичые.
30. Юстициин генерал-майор **Лабутев** Александр Андреевичые.
31. Генерал-майор **Лебедев** Николай Георгиевичые.
32. Генерал-майор **Мальцев** Евдоким Егоровичые.
33. Генерал-майор **Мамонов** Михаил Ивановичые.
34. Генерал-полковник **Манагаров** Иван Мефодьевичые.
35. Полковник **Маркин** Владимир Дмитриевичые.
36. Полковник **Марирсосов** Ваграт Артемьевичые.
37. Генерал-майор **Мартынов** Георгий Михайловичые.
38. Генерал-лейтенант **Мельников** Дмитрий Ивановичые.
39. Генерал-майор **Мельников** Яков Григорьевичые.
40. Генерал-майор **Начинкин** Николай Александровичые.
41. Генерал-майор **Никифоров** Анатолий Александровичые.
42. Артиллериин генерал-майор **Овчинников** Павел Кузьмичые.
43. Полковник **Орлов** Петр Ивановичые.
44. Полковник **Панин** Анатолий Алексеевичые.
45. Артиллериин генерал-майор **Поляков** Яков Корнеевичые.
46. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Радкевич** Николай Николаевичые.
47. Интендантска албанай генерал-майор **Рассадин** Александр Николаевичые.
48. Инженер-подполковник **Рожановский** Владимир Станиславовичые.
49. Генерал-майор **Романов** Георгий Павловичые.
50. Генерал-лейтенант **Рубин** Иосиф Григорьевичые.
51. Генерал-майор **Семёнов** Владимир Яковлевичые.
52. Артиллериин гвардиин генерал-майор **Семин** Михаил Федоровичые.
53. Юстициин полковник **Синельников** Степан Митрофановичые.
54. Полковник **Смирнов** Сергей Николаевичые.
55. Медицинскэ албанай генерал-майор **Столыпин** Павел Григорьевичые.
56. Интендантска албанай генерал-лейтенант Томилин Петр Васильевичые.
57. Генерал-лейтенант **Троценко** Ефим Григорьевичые.
58. Полковник **Узин** Иван Александровичые.
59. Техническэ сэрэгүүдэй генерал-майор **Федоров** Всеволод Тихоновичые.
60. Полковник **Федоров** Сергей Константиновичые.
61. Генерал-майор **Фролов** Андрей Петровичые.
62. Медицинскэ албанай генерал-майор **Ходорков** Лип Аврумовичые.
63. Генерал-майор **Царев** Андрей Васильевичые.
64. Генерал-лейтенант **Чесноков** Александр Николаевичые.
65. Генерал-майор **Шанин** Григорий Ивановичые.
66. Генерал-майор **Шемионко** Иосиф Иосиповичые.
67. Авиациин генерал-майор **Шимко** Владимир Степановичые.
68. Полковник **Шмелев** Алексей Ивановичые.
69. Генерал-майор **Юшкевич** Михаил Куприяновичые.
70. Гвардиин генерал-майор **Яковлев** Алексей Ефимовичые.

ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН ДАЙНАЙ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Гвардиин генерал-майор **Бобылев** Анатолий Петровичые.
2. Интендантска албанай генерал-майор **Портнов** Василий Михайловичые.
3. Юстициин генерал-майор **Ревзис** Исаак Марковичые.
4. Юстициин полковник **Сухов** Николай Логиновичые.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной сентябриин 8.

Гүрэндэ таряа шэрэхэ талаар комсомольско-залуушуулай республиканска воскреснигэй дүнгүүдһээ

Уласхоорондын Эдиршүүдэй 31-дэхи жэлэй ойдо зорюулагдаһан республиканска воскреснигтэ 16 аймаг хабаадалсаа. 9 аймагуудаар сентябриин 2-ой үдэр үнгэргэгдэһэн энэ воскреснигтэ 2.485 комсомолецууд ба залуушуул хабаадаһан байна.

Энэ үдэр бэлэдхэлэй пунктнуудта 5.607 центнер таряа, 667 центнер овощь, 78 центнер хартаабха тушаагдаа. Воскреснигтэ хабаадаһан комсомолецууд болон залуушуул социалистическэ мүрысөөнэй шанга долгин доро хүдэлмэрилбэ. Тэндэ хабаадагшад таряахуряалга, сэбэрлэлгэ болон бусад хүдэлмэринүүдтэ ябадаг комсомолецууд болон залуушуул. транспортна бригаданууд барандаа хабаадалсаһан байха юм.

Байкало-Кударын аймагай комсомолецууд ба залуушуул энэ воскреснигтэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа, 266 улаагаар 345 центнер таряа, 458 центнер овощь шэрэжэ бэлэдхэлэй пунктнуудта тушааһан байна. Энэ үдэр тус аймагай комсомолецууд ба залуушуул 250 центнер таряа тушааха байһан аад, дээрэ дурсагдагша тооной хүдөө ажалай продуктнуудые шэрэжэ, түсэбөө 300 гаран процент дүүргэбэ.

Кабанскын комсомолецууд ба залуушуул тус воскреснигые баһал эмхитэйгээр үнгэргэбэ. Эдэнэр 300 центнерэй орондо 520 центнер таряа, 30 центнер овощь шэрэжэ гүрэндэ тушаагаа.

«Красный партизан» колхозой комсомолецууд ба залуушуул (комсомольско организациинь секретарь нүхэр Поплевина) воскреснигэй болохын урда үдэр сентябриин 1-дэ молотилка тусхай бригада эмхидхэжэ, түхэреэн сүүдхэ соо таряа сохиһон байна. Энээндэ колхозой түрүүлэгшэ Суранов, багша Капустина, һаалишан Поплевина ба бусад эдибхитэйгээр хабаадалсаба. Воскресник үдэр комсомолецууд болон залуушуул 38 центнер таряа гүрэндэ тушааһан байха юм. Тэрэнэй ашаар тус колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө 52.6 процент дүүргэһэн байха юм.

Курумканай аймагай колхозуудаар үнгэргэгдэһэн воскреснигтэ 224 комсомолецууд ба залуушуул хабаадалсаба. Эдэнэр байгуулагдаһан түсэбөө 182 центнерээр үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Бичурын аймагай Круминай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организаци 17 сараар ашаа шэрэжэ, бэлэдхэлэй пунктнуудта 40 центнер таряа оруулба. Тус комсомольско организациин секретарь нүхэр Екимов гэгшэ воскреснигтэ хабаадалсаһан комсомолецууд болон залуушуулай ажалые зүбөөр хүтэлбэрилжэ, транспортна бригаданuудай һаалгүйгөөр ябаха арга хангаа.

Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой транспортна бригадын (бригадирынь нүхэр Доржиев) комсомолецууд болон залуушуул гүрэндэ таряа ба хүдөө ажалай продуктнуудые тушааха графигаа үлүүлэн дүүргэжэ. 118 центнерэй орондо воскресник үдэр 129 центнер шэрэжэ бэлэдхэлэй пунктнуудта тушааһан байна. Мүн тус аймагай «Коминтерн» колхозой комсомольско-залуушуулай транспортна бригада 10 улаагаар 35 центнер таряа шэрэжэ, гүрэндэ тушааһан байха юм.

Тэрэшэлэн Курумканай аймагай Кировэй. Сталинай нэрэмжэтэ, Кударын аймагай «Красная Заря» ба бусад колхозуудай комсомолецууд болон залуушуул Уласхоорондын эдиршүүдэй 31-дэхи жэлэй ойдо зорюулагдаһан воскресниг хүсэн түгэс бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэжэ, бэлэдхэлэй пунктнуудта олохон центнер таряа тушааһан байха юм.

Республикын комсомолецууд болон залуушуулай саашанхи зорилгонууд хадаа иимэ воскреснигүүдые үргэлжэ эмхидхэжэ, гүрэндэ шэлэмэл таряа тушааха ябадал болоно. Гүрэндэ тушааха таряа шэрэхэ транспортна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөн улам шангаар дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой.

Е. ХАМАГАНОВА, ВЛКСМ-эй обкомой таряашан-залуушуулай таһагай инструктор.

Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриин эхилһэн тушаа

ЛОНДОН, сентябриин 11. (ТАСС). Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриин эхилһэн тушаа хуулита мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Великобританиин, Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай, Франциин ба Хитадай Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет өөрынгөө нэгэдэхи заседаниие 1945 оной сентябриин 11-дэ вторнигто хахад үдэрһөө хойно Лондондо Ланкастерхаузда үнгэргэбэ.

Великобританиин Гадаада Хэрэгүүдэй Министртэй хамта тэрэнэй орлогшонор г-н П. Кемпбелл, г-н А. Кларк Керр, Москвада һуугаа британска Элшэн Сайд ба Парижда һуугаа британска Элшэн Сайд г-н Дафф Купер гэгшэд ерэлсэбэ.

СССР болбол Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотовоор түлөөлэгдэжэ, мүн тэрэниие орлогшонор—Лондондо һуугаа советскэ Элшэн Сайд Ф. Т. Гусев, К. В. Новиков ба С. А. Голунский гэгшэд ерэлсэбэ.

Гадаада Хэрэгүүдэй Министр Джеймс Бирнс гэгшэ Америкын Холбоото Штадуудые түлөөлжэ, тэрээнтэй хамта орлогшонорынь—гүрэнэй секретариин туһалагша г-н Джеймс Данн, г-н Бенджамин В. Коен ба г-н Джон Ф. Даллес гэгшэд байлсана.

Франци болбол Гадаада Хэрэгүүдэй Министр г-н Бидо гэгшээр түлөөлэгдэжэ, тэрээнтэй хамта орлогшонорынь г-н Кув де Мюрвиль, Лондондо һуугаа француззка Элшэн Сайд г-н Массигли, г-н Альфан ба г-н Фук-Дюпарк гэгшэд ерэлсээ.

Хитад болбол Гадаада Хэрэгүүдэй Министр г-н Ван Ши-цзе гэгшээр түлөөлэгдэжэ, тэрэнэй орлогшо З. К. Веллингтон Ку, г-н Холленгтон К. Тонг, г-н Виктор Ху ба г-н И. С. Янг гэгшэдээр үдэшэгдэнэ.

Түрүүшын заседани дээрэ Совет болбол өөрынгөө хүдэлмэриин гурим тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ шиидхэбэри гаргаа. Мүнөөдэрэй заседани дээрэ г-н Бевин түрүүлэгшээр һууба.

Хойшодоо болохо заседанинууд дээрэ Гадаада Хэрэгүүдэй министрнүүд ээлжээгээр түрүүлэгшэ болоножо һууха юм гэжэ хэлсэгдэһэн байна.

Үглөөдэрэй заседани дээрэ СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов түрүүлэгшэ боложо һууханъ.

Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүд хахад үдэрһөө хойшо уулзажа байха ба харин тэдэнэй орлогшонор хаража узэхын тулада үгтэһэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, министрнүүдэй пленарна заседанинуудай хэлсэхэ зүйлые бэлэдхэхын тулада үглөөгүүр уулзажа байха юм гэжэ шиидхэгдэбэ.

Соведэй заседанинууд ород, английска ба французска хэлэнүүд дээрэ хүтэлэгдэхэ юм. Онсо шухала документнүүд эдэ хэлэнүүд болон, мүн тэрэшэлэн Хитад хэлэн дээрэ зохёогдохо байна.

Соведэй зорилго хадаа, гурбан державануудай Берлинскэ Конференциин шиидхэбэри соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, «Амгалан тайбанаар эмхилхэ тушаа шухала бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ үргэлжэлүүлхын тулада ба Соведтэ хабаадалсадаг правительствонуудай хоорондо хэһэн хэлсээнэй ёһоор, үе үе болоод Соведтэ дамжуулан үгтэжэ байха бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ байха» ябадал болоно. Түрүүшын ээлжээндэ энэ советтэ Берлинскэ Конференциин дамжуулжа үгэһэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ эхилхэ хэрэгтэй гэжэ тааралдаһан байна. Тиигэбэшье Соведэй заседанинуудай болоһо байхада шухала дээрэ тоологдоо хадань ондоо бусад асуудалнуудые нэмэжэ байхын тулада зүбшэхэ зүйлынь нээлтэтэйгээр орхигдобо.

М. И. КАЛИНИН.

Колхозно байгуулалта ба эмэгтэй колхознигууд тухай

(1945 оной августын 1-дэ Ярославска областиин эмэгтэй колхознигуудтай хэһэн хөөрэлдөөнһөөнь)

...гээд, таанадта юу хөөрэхэ гээшэб?

Үлэмжэ бэрхэтэй сагые үзэжэ үнгэргөөд, мүнөө бидэнэр ажана амгалан байдалда орожо байнабди, энэмнай ороной ажахын хүгжэлтэдэ нүлөөлхэнь лабтай.

Германида эсэргүү дайнай дүүрэһэн ябадал хадаа эмэгтэй колхознигуудай байдалые һайжаруулгада мүн лэ нүлөөлхэнь дамжаггүй. Мүнөөшье хэдэ хэдэн заводууд үргэн хэрэглэлэй эд товар үйлэдбэрилэн гаргажа эхилээ. Энэ хадаа бүд бүтээхэ фабрикануудай үйлэдбэридэ нүлөөлхэ байна, эдэ фабриканууд дайнай үедэ мүн лэ, гол түлэб, фронтын хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг байһан юм. Түрүүшын хахад жэлэй турша соо хубилалта болоһыень гансада хүсэд мэдэхээр бэшэ байжа магадшье һаа, энэ жэлэй һүүл багта арад зоной үргэн хэрэглэлэй эд товар үйлэдбэрилгын хэмжээн ба ассортиментэнь эли бодо ехэ болохо гэжэ би багсаанаб.

Германиие ба тэрэнэй союзнигуудые эсэргүүсэжэ хэгдэһэн дайнай 4 жэл хадаа колхозно байгуулалтын бүхы удхашанарые тон тодорхойгоор бидэндэ харуулаа.

Колхозуудай ашаг туһа үгэлтэдэ ажаг һэжэг һанаад, харин үмсын ажахытай байбал үлүү ехэ продукт абажа зорилгонуудаа бүрин шиидхэхэ бэшэ аа гүбди гэжэ бододог хүнүүд дайнай урда тээ эндэ тэндэ хаа-яа үшөө байһанииншье магадгүй. Тэрэ үедэ тиимэ хүнүүдэй байгаашье һаань, харин мүнөө тиигэжэ һанадаг хүн хаанашье байхагүйнь лабтай, яахадааб гэхэдэ, колхозуудай байгаагүй һаань хүдөө зоной адаг арбан хубинь ядарха тулиха һэн гэжэ дайн элишэлбэ. Гэхэтэй хамта, хэрбээ үмсын ажалтай байгаа һаамнай кулагууд олон боложо, газар уһа ба бусад баялигуудые гартаа хам шүүрэхэ байгаа, харин олонхи таряашад хооһорхын туйлда хүрэхэ һэн.

Хүдөө тосхонуудта эхэнэрнүүд, үбгэд хүгшэд болон үхибүүд, эдиршүүдэй лэ гэртээ үлэһэн туйлай хүшэр жэлнүүдтэшье манай хүдөө ажахы һанагшаһаа ехэ юумэ гүрэндөө үгэһыень таанад өөһэдөө хаража байнат,—тиимэшье байха ёһониинь даа, яахадааб гэхэдэ, зоной байдалай муудаагүй, харин нилээд һайжарһан условидо гүрэмнай дай ябуулжа байгаа гэжэ таанад өөһэдөө эндэ хөөрэһэн байнат. Энэ хадаа хамтын ажалай үрэ, ажахыгаа хамтаараа эрхилһэнэй аша мүн.

Колхозно байгуулалтын һайниие арад зон бүгэдөөрэн мэдэрээ гэжэ мүнөө найдамтайгаар хэлэхэдэ болохо байна. Мүнөө ямар нэгэн үбгэжөөл лэ урдань һайн байһан юм гэжэ хэлэжэ магадгүй. Теэд, тиимэ һанал бодол урданшье гарадаг байгаа. Минии бишиихан хүбүүн ябахадам, хүдөөгэй зарим хүгшэд крепостной эрхын үедэ һайн һуугша һэмди гэжэ яридаг байһыень һананаб. Урдань үмсын ажахын үедэ, һайн байһан юм гэхэ үгэ хэрбээ хаана нэгэ тээ гараашье һаа, энэ хадаа показатель бэшэ гээшэ.

Эндэ хоёр ушарые тэмдэглэхэ хүсэлэнтэй байнаб.

Дүрбэн жэл соо болоһон энэ ужаг дайнда эхэнэрнүүд өөһэдыгөө тон һайн талаараа харуулаа гэжэ хамагай түрүүн хэлэхэ ёһотой байнабди. Гэхэтэй хамта, эхэнэрнүүд хадаа колхозно байгуулалтын ашаар лэ өөһэдыгөө иимээр харуулха аргатай болоо, энээниие ойлгоно гээшэ гүт.

Эрэнь фронт ошоод, һамганиинь хоёр үхибүүтэй үлэһэн үмсын ажалтай бүлэ ямар байлтайб, бодоод үзэгты. Тиимэ эхэнэр биратай юумэ бүтээжэ шадаха байгаа гү? 8—10 наһатайнууд хоёр үхибүүтэй, үнэндөө һайн условитой бүлые абажа би хэлэнэб. Тиимэ эхэнэр ажахыгаа гарзагүйгөөр эрхилжэ, ниитын хүдэлмэридэ хабаадажа, үхибүүдээ һургуулида һургажа шадаха байгаа гү? Тэрэ эхэнэр заабол шадал тамираа бараха, тэрэнэй ажахынь һандарха байгаа. Тиимэ ажахыдахи бүхы зэр зэбсэгүүдынь һандаржа һалаха һэн.

Харин, колхозно ажахы хадаа эхэнэрые эрхим зэргын эрхэбайдалда оруулаа. Советскэ эмэгтэй колхознигуудай эмхидхэхы, ажалша шадабаринуудай али зэргээр хүгжэһые, энээнтэй хамта эдэнэй үзэл бодол ба моральна шанарайнь бадарһые бидэнэр нюдөөрөө хаража байнабди. Өөһэдынь гэртээ үгы байгаанда ажахынгаа муудаагүй, харин дээшээ гараһые харахадань манай байлдааша баатарнуудта аятай байха гээшэ. Тэдэнэрэй энээниие анхаралдаа абалсахань элитэ. Өөһэдөө тэдэнэр энэ үе соо туйлай ехэ хүдэлмэри хэжэ, Эхэ ороноо хамгаалба. Бидэнэршье эдээн тушаа магад һанахагүй байнабди. Эрэшүүлэйнтээ гэртээ үгышье һаань, эхэнэрнүүд өөһэдөө ажахыгаа эрхилээд лэ байба.

Энэ оролдолгонь өөрынгөө урагнүүдые үгөө, энэнь манай гүрэнэй ниитын хүсэлэлгэдэ туһа дүхэм боложо, бидэнэй дайсанаа илаха ябадалда туһалһаниинь лабтай. Хэрбээ манай хүдөө ажахын муудаа һаань, хэрбээ манай колхозуудай ургасаяа дээшэлүүлээгүй, тиигээд Улаан Армидаа хүсэд хүрэхэ талха тарня үгөөгүй һаань, улаанармеецүүдэй эдеэ хоолые һайжаруулха гэжэ манай правительствын хэды оролдобошье, манай сэрэгэйхид эдеэгээр дуталдаха байгаа. Тиигэбэл, тэдэнэр иимэ амжалтатайгаар тэмсэжэ шадахагүй һэн. Дайнай үедэ армида эдеэ хоолой зүйлнүүдэй дуталдаа һаань ямар байлтайб. Энэ хадаа дайнда диилдэһэндэ дүтэрхы юумэ гээшэ. Немецүүдые бидэнэр яахадаа илаабибди гэбэл, манай сэрэгүүд шэн габьяатайгаар дэйлалдаба, тэрэшэлэн энэнэй тулада али бүхы арга боломжонууд эдэнэртэ бии байгаа: буу зэбсэгээр түгэс хангагдадаг, эдеэ хоолоор элбэг, тиигээд шадал хүсэнүүдынь шамбай шанга байгаа. Энээн тухайда Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай хэдэнтэ тэмдэглэһые таанар бултадаа мэдэнэ бэзэт.

Үшөө нэгэ ушар тушаа анхаралаа хандуулагты. Дайнай дүүрэхэтэй хамта шиидхэгдэхэнь бэрхэтэй зорилгонууд гараханьгэжэ, хүдэлмэригүйдэлгэ дэлгэрхэнь гэжэ, фронтнуудһаа бусажа ерээшэдые хайшань хэхэ гээшэб гэжэ бусад гүрэнүүдтэ айдаг байна, харин тиихэдэнь манайда тад онгоо: колхозуудшье, фабрикануудшье, эмхи зургаануудшье—барандаа нэгэн дуугаар хүдэлмэришэдые эринэ. Капиталистическэ ба социалистическэ байгуулалтануудай хоорондохи илгаань иимэл байна.

Мүнөө Германида эсэргүү дайн дүүрэжэ, ажана амгалан байдалда орожо эхилээбди. Хүсэлэлгэшье ехээр гаргагдаа гээшэ, хүнүүдэй нервэнь ехээр шангаадхагдаһан байгаа, бултандаа оролдосотойгоор хүдэлөөбди, тиимэһээ мүнөө амаралтай саг болоогүй юм гү?—гэжэ зарим хүнүүд хэлэжэ магадгүй.

Нүхэд, минии һанахада, иимэ асуудал табихань эртэ гээшэ. Яахадаа эртэб?

Мүнөө манай гүрэнэй хүсэлэлгэнь арад зоной эдеэ хоолые һайжаруулха, хубсаһа хунараар хангаха ябадалда зорюулагданхай.

Энэнэй тулада үшөөл нилээд хүдэлмэрилхэ ушартай болгодоно. Хэрбээ һайса эдеэлээд, дулаан байратай, һайса хубсалаад байбал, хүнэй ажалынь нүһэр зүйл бэшэ байха, тэрэшэлэн гарагай нэгэндэ, ээлжээтэ амаралтын үедэ абадаг амаралтануудынь хүнүүдые бүрин хангаха байна.

Ямар-нэгэн тусхай амаралта тухай гү, али ажалые хүнгэдхэхэ тухай асуудал табижа мүнөө болохогүй. Дутуу дунданuудые усадхаха, шухала хэрэгсэлнүүдые хангаха хэрэгтэ бүхы анхаралаа хандуулха ёһотойбди. Энээнэй тулада табан жэл, гурбан гү, али хоёршье жэл хэрэглэгдэжэ магад. Энэ болзор богони байха тумаа манда һайн лэ гээшэ. Тиимэ тула арадай хүсэлэлгэнь мүнөөдөө зогсоогдохо ёһогүй.

Сэрэгэй албанһаа табигдажа ерээшэдтээ харуулха юумэ таанадта бии байна. Минии һанахада, эдэнэрээ баярай ёһолоор угтаха ёһотойт. Энэтнай таанадай арга боломжо соо багаханшье һаа баярай ёһолол байха ушартай. Энэ хэрэгтэ бүхы колхозоороо хабаадаха зэргэтэй.

Армиһаа табигдаашадай ерэлгые тэмдэглэнгүй яажа болотойб! Бидэнэр тон аюултай үеые, манай бүхы гүрэндэ тохёолдоһон аюултай үеые дабажа гараабди гэжэ нүхэр Сталин зүб зааһан байха юм. Тиимэ үеые бидэнэр дабажа гарахаһаа гадна, дайсанаа илажа тэрээниие туйлай шангаар сохёобди. Фронтһоо бусажа ерэгшэдые баяраар угтангүй яажа болохоб, хүхингүй яажа болохоб, найр наада хэнгүй яажа болохоб!

Эдэнэрые заабол найр наадатайгаар, бүхы колхозоороо угтаха һэн гэжэ би хүсэхэ байнаб. Яахадааб гэхэдэ, колхоз хадаа нэгэ ехэ бүлэ гээшэ бэзэ. Дүрбэн жэлэй турша соо түрьбэлгүй ехэ аюултай газараар ябаад, тус бүлын гэшүүдынь амиды мэндэ бусажа ерэбэ ха юм. Эдээниие бүхы бүлөөрөө угтангүй яажа болохоб!

Армиһаа табигдажа ерээшэдые заал һаа олон ниитээрээ угтаха ёһотойт. Энээн дээрэ бүгэдөөрэн элсэн жагсаха, нэгэдэн эмхидхэхэ байна. Тэдэнэрые таанад хамагай һайнаар, халуун дулаанаар угтаха ёһотойт. Энэ угтамжые политическэ талаарнь һайтар бэлэдхэхэ шухала. Нютагтаа һайнаар, ехээр ажаллахадаа гансал өөрынгөө, өөрынгөө гэр бүлые хангахын тулада бэшэ, харин энээгээрээ дайсанда эсэргүү тэмсэлдэнь баатар байлдаашадтаа туһалнабди. Эхэ оронойнгоо үмнэхи эгээн хүндэ харюусалгые даажа, аминаараа тэнсүүлэн ябаһан нүхэдүүдтэ туһалнабди гэжэ мэдэдэг байһанаа харуулха ёһотойт. Иимэл ушарта, армиһаа табигдажа ерэгшэдые заабол баярай ёһолоор угтаха ёһотойт.

Ярославска область, Ростовско мэтын районуудыеншье абаад үзэхэдэ, үнинһөө хойшо хүсэн түгэлдэр хүдөө ажахытай область гээшэ. Тиигэбэшье, урдань бүхы орон дээрэ абабал удельнэ хэмжээгээрээ багашаг байһан юм. Харин мүнөө энэ областиин үүргэнь ороной юрэнхы балансада ургаһаниинь элитэ, ургангүй байха аргаһшье үгы, яахадааб гэхэдэ областиин соёл болбосоролынь дэбжэжэ байна.

Тиимэ ушарһаа, дайнай жэлнүүдтэ Ярославска областиин туйлаһан амжалтануудынь тэрэнэй саашанхи амжалтануудай үндэһэ һуури гээшэ гэжэ хараха байнаб. Амжалта бүхэн хадаа ажаллажа байһан хүниие урмашуулан зориг-жуулдаг, хүсэн дээрэнь хүсэ нэмээдэг, ухаан бодол, шадал тамирые бадаруулдаг гээшэ, тиимэ болохолоороо улам саашадаа амжалта туйлалгада хүтэлдэг юм. Тиимэ туладань, туйлаһан амжалта дээрэ тогтохо бэшэ, харин улам габшагайгаар ажаллаха бэзэ гэжэ таанарта найдаха байнаб. Хүдөө ажахыгаа үндэр дээрэ үргэхэ, бүри ехэ бүтээсэтэй болгохотоёо хамта, хүнэй хүсые арбилха, колхознигуудай хүгжэлтэ болон зохёон бүтээхэ мэргэжэлдэнь туһалха ёһотойбди.

Городуудһаа гадна, мүн хүдөө нютагуудташье бүхы залуушуул хүсэд дунда һургуулитай болохо сагынь холо бэшэ байна, теэд энэнь хүдөө ажахыда, хүнэй ажалай шадабарида һаад хэхэгүй гү, арбан жэлэй һургуули дүүргээшэд колхозуудта хүдэлмэрилхэ дуратай байха гээшэ гү гэжэ асуухаяа мартаад байбалби,—таанад юун гэжэ һананат?

(Үгы, үгы, һаад хэхэгүй,—гэлдэнэ).

«Үгы»—гэжэ хэлэхэшье бага байна. Үнэндөө хадаа арбан жэлэй һургуули дүүргээшэд улһа наншаха, дунда һургуулитай хүнүүд—газар хахалха болохо байна,—энэ хадаа тус хүдэлмэринүүдэй мүн лэ болбосон болгогдохо ёһотойнь элитэ. Ярославска областиин үмэнэ иимэл зорилго табигданхай байна! Тус область энээн тушаа ехэ анхарал табиха ёһотой.

Ярославска эмэгтэй колхознигууд болбол дайнай үе соо өөрынгөө хүдөө ажахые нилээд дээшэнь дэбжүүлжэ, энээгээрээ дайсаниие илаха ябадалда туһа хүргэбэ. Ярославска областиие дээдэ зэргын культурын жэшээ боломоор хүдөө ажахын үйлэдбэритэй болгохын тулада эдэнэр хүсэеэ гамнахагүй бэзэ гэжэ би найданаб. Энээниие туйлалгада эхэнэрнүүд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Дайнай газарһаа бүхы эрэшүүлэй бусажа ерэхэдэнь, тэрэшэлэн ургажа ябаа залуу үеынхидэй хүдэлмэридэ ороходонь, үйлэдбэридэхи хүсэнэй тэнсүүри хубилханъ лабтай. Гэбэшье, эхэнэрнүүд хадаа үйлэдбэри дээрэ тон бата һуури эзэлэнхэй байна, хэр магад эрэшүүлэйшье һанаашалаа һаань, эхэнэрнүүдые тэрэ һууриһаань һалгажа шадагдахагүй.

Ярославска эхэнэрнүүдэй саашанхи хүдэлмэридөө амжалта туйлахыень хүсэнэб. (**Альга ташалганууд**).

(**«Известия» газетэһээ абтаба**).

Хуряалга дээрэ ажалай эмхидхэлые эрид һайжаруулха!

Тульска областиин Ефремовскэ районой «Единство» колхозой ток дээрэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гүрэнэй тушаалгын пунктда абаашаха таряа шэгнэжэ байна.

П. ЛИСЕНКИНЭЙ фото (ТАСС-эй фотохронико).

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР ТАРЯАХУРЯАЛГА БА НАМАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной сентябриин 10.

Аймагууд	Ороһото культуранууды хадаха түсэбэй дүү гэдэ (процентаар)	Намарай таригын түсэбэй дүүргэлтэ (процентаар)
Кяхтын	59,8	—
Тарбагатайн	55,9	55,2
Иволгын	54.9	70,0
Сэлэнгын	50.7	64,2
Түнхэнэй	50,2	14,1
Б. Кударын	46.7	49.5
Закаменай	45,4	17.6
Мухаршэбэрэй	45.1	20.7
Кабанскын	44.6	54,5
Хэжэнгын	43.2	4.2
Кударын	42,5	11.8
Прибайкальска	42,3	22,4
Бичурын	41.8	32,0
Зэдын	41.2	21,0
Курумканай	39.9	—
Ториин	38,4	13,0
Баргажанай	37,5	51.6
Заиграйн	37,2	19.8
Хорийн	27,2	27.1
Яруунын	19,2	1,3
Хамта.	43.9	29,0

Хуряалгын хүдэлмэриие үдэр һүнигүй ябуулна

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз таряахуряалгаар Зэдэ соо түрүү һуури эзэлэнхэй юм. Тус колхоз таряа хадалга ба гүрэндэ тушаалгые аймагай бүхы колхозуудһаа эмхитэйгээр ябуулжа байнхай. Колхозой правлени болбол ургаса хуряалга дээрэ бии байгаа хүсөө бүгэдынь элсүүлээд, колхознигуудые үдэр һүнигүй хүдэлмэрилүүлжэ байна. һүүлэй үдэрнүүдтэ түрүүшүүлэй тоо бүри олошорно. Жаткын машинистнууд Сапкеева, Батодоржиева, Бадмажапов гэгшэд үдэр бүри 5,5—6 га эрхим шанартайгаар хадажа, тусхайта даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэнэ. Тэрэшэлэн гар хажууршад Сапкеева, Дондокова ба бусад нормонуудаа саг үргэлжэ 110-һаа 120 процент хүртэр һайн шанартайгаар дүүргэдэг байна.

Поли дээгүүр үдэр һүнигүй хүдэлмэрилэн, аймаг соохи социалистическэ мүрысөөндэ илажа ябаһан дээрэхи колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд түрүү зэргээ алдангүй таряахуряалгаяа түргэн дүүргэжэ, гүрэндөө эрхим таряа элбэгээр үгэхын түлөө улам эршэтэйгээр тэмсэнэд.

А. БУДАЖАПОВ.

Колхознигуудай ажал зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй

ТУРУНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). Таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгануудай үедэ колхознигуудай ажал зүбөөр эмхидхэжэ, эдэ бүхы хүдэлмэринүүдые зохёогдоһон түсэбэй ёһоор табижа шадаһан колхозууд аймаг соохи социалистическэ мүрысөөндэ алишье талаараа илажа ябана. Тиимэ колхозууд таряахуряалгые ябуулхатай нэгэн доро, намарай тарилга хэхэ түсэб саг соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө онсо анхаралаа табижа байха юм. Тэдэнэй тоодо Турунтаевска сельсоведэй «Красный партизан», Ильинскэ сельсоведэй Чапаевай нэрэмжэтэ колхозуудые оруулмаар байна. Эдэ колхозууд таряахуряалгын түсэб хахадһаань үнгэргөөд байха зуураа, хэдэ-хэдэн гектар намарай тарилга хэһэн байха юм.

Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын олонхи членүүд имагтал амяар амяраа даалгабаринуудые абажа хүдэлмэрилдэг болоһоной ашаар, байгуулагдаһан нормонуудаа үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Таряа боогшод Мария Викторова, Улита Тунгусова, Екатерина Батышева гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 120-һоо 150 процент хүртэр һайн шанартайгаар дүүргэнэ.

һурилэлгые саг соонь үнгэргэжэ, гүрэндэ тушааха таряа элбэгээр гаргахын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдоһон колхознигууд Фёдор Белоусов, Варвара Белоусова гэгшэд һурилэлгэ дээрэ үдэр һүнигүй хүдэлмэрилнэ. Тиигэхэ зуураа эдэ хоёр колхознигууд нормонуудаа тус тустаа 150 процент дүүргэдэг байна.

Түрүү колхозуудай хүдөө ажалай намарай эгээл шухала хүдэлмэринүүдые иимэ амжалтатайгаар дүүргэжэ байһан болобошье, Прибайкал соо хамагай хойно шэрэгдэжэ ябаһан артельнүүд бии байха юм. Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхоз таряахуряаха түсэбөө оройдоо 23.4 процент дүүргэжэ, аймаг соо эгээл һүүлдэ ябана. Энэ артелиин колхознигууд поли дээрэ эмхи журамгүйгөөр хүдэлмэрилдэг дээрэһээ үдэрэйнгөө нормонуудые дүүргэдэггүйһөө гадна, эрхим шанар сахихын түлөө тэмсэдэггүй байха юм. Теэд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд хуряалгын хүдэлмэриие шангадхаха шухала хэмжээн болохо ажалай эмхидхэл зүбөөр табиха жаяг заршам һайжаруулха тушаа анхардаггүй байна.

Тэрэшэлэн Лазогой нэрэмжэтэ, Ильинскэ сельсоведэй «Красный партизан», Татауровска сельсоведэй «Майн 1» колхозууд хуряалгын хүдэлмэринүүдэй үедэ колхознигуудай ажал зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй ба хүдэлмэришэ хүсэеэ бүгэдынь элсүүлээгүй байһаар. Эдэ колхозууд таряахуряалгын түсэб оройдоо 20-оод гара ба 30-аад процент болгоһон байха юм. Тиихэлээрээ гүрэндэ таряа тушаалгые унжагайруулна. Гадна, дурсагдагша колхозууд аяар мүнөө хүртэр нэгэшье гектар намарай тарилга хээдүй байһаар.

Хүдөө ажалай эгээл шухала хүдэлмэринүүдые һаатуулжа, бүхы аймагаа гэдэргэнь татажа байһан эдэ колхозууд ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэһэн түрүүшүүлһээ үльгэр жэшээ абажа, тохёолдоһон дутуунуудаа түргэн усадхаха сагынь тулаа.

И. КИРЕЙЧУК

Калининай нэрэмжэтэ колхоз хамагай хойно шэрэгдэнхэй

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Калининай нэрэмжэтэ колхоз таряахуряалгада ороходоо хамагһаа эмхигүй байһан юм. Түрүүшын үдэрһөө хойшо колхознигуудай ажал зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй дээрэһээ тус колхоз хуряалгын график дүүргэнэгүй. Таряахуряалгада ябажа байһан олонхи колхознигууд үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйлахын түлөө оролдолгоо гаргадаггүй туладаа хүдэлмэришэ үдэрөө дүүрэн хэрэглэдэггүй, поли дээрэ үглөөгүүр орой гараха, үдэшэнь эртэ ороходо мэтын жаяг заршамгүй ябадал гаргадаг байха юм. Таряа хуряалга дээрэ ябажа байһан 40 колхознигууд сооһоо үдэрэйнгөө нормые алдадгүй дүүргэдэг хүнүүд оройдоо 2—3 байна.

Таряахуряалгын хүдэлмэридэ бии байгаа хүсэеэ бүгэдынь элсүүлжэ шадаагүй ба колхознигуудай жаяг заршам шангадхаагүй дээрэһээ энэ артель бүхэли һара соо миил 325 гектар таряа хуряаһан байха юм. Ургаса хуряалгын иимээр хожомдожо ябаа хаданъ мүн гүрэндэ таряа тушаалга тон хангалтагүй. Таряа тушааха жэлэйнгээ түсэб тус колхоз оройдоо 0,5 процент болгоод байһаниинь дээрэхи баримтые хүсэд гэршэлжэ үгэнэ.

Ургаса хуряалта ба гүрэндэ таряа тушаалгые иитэр хожомдуулан хамагай хойно шэрэгдэжэ ябаһан болобошье, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ ехэ дутуунуудаа усадхаха тушаа эрид хэмжээнүүдые абангүй һанаа амар һууна.

Социалистическэ мүрысөөнэй ябасые эндэхи хүтэлбэрилэгшэд үдэр бүри шалгахын, түрүүшүүлые олошоруулхын түлөө шанга тэмсэл хэдэггүй байха юм. Тиимэдэ бригада, звено болон колхознигуудай бэедээ абаһан социалистическэ уялгануудынь хэнээршье шалгагдангүй хооһон саарһан дээрэ үлэжэ байна.

Таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгануудые имагтал эмхигүй ябадалһаа хожомдуулжа байһан тус колхозой хүтэлбэриие шангадхаха тушаа Кяхтын хүтэлбэрилхы органууд, илангаяа аймагай газарай таһаг мүнөө хүртэр хэрэгсээнэгүй.

А. КОРОТАЕВА.

Таряахуряалгада туһалха воскресник

Кабанскын аймагай центртэхи эмхи-зургаан ба предприятинуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад колхозуудай таряахуряалгые саг соонь дүүргэжэ, гүрэнтэйгөө түргэн тоосохо ябадал ойротуулхын зорилгоор, воскресник эмхидхэжэ поли дээгүүр һайн дураараа хүдэлмэрилдэг болонхой.

Августын 12-ой үдэр эндэхи бухы хүдэлмэришэд ба албахаагшад Кировэй нэрэмжэтэ колходзо хүдэлмэрилжэ, таряахуряалга дээрэхи гээгдэлынь усадхалсаба. Эдэнэрэй олонхидынь таряа боолго ба һурилэлгэдэ хабаадалсаһан байна.

һаяар эдэнэр үшөө нэгэ воскресник эмхидхэжэ, дүтын колхозуудай таряахуряалгада хабаадалсахаар хараална.

Хилын саана

ЯПОНСКО ИМПЕРАТОРСКА СТАВКЫЕ һАЛГААХА ТУХАЙ МАКАРТУРАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ЛОНДОН, сентябриин 11. (ТАСС.) Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 11-дэ генерал Макартура болбол сентябриин 15-һаа японско императорска ставка үгы хэгдэнэ гэжэ хэлэһэн приказ гаргаба.

ХИТАДТА БАЙһАН ЯПОНСКО АРМИИН КАПИТУЛЯЦИ ХЭһЭН ТУХАЙ АКТДА ГАР ТАБИЛГА

ЛОНДОН, сентябриин 10. (ТАСС). Нанкинда, сентябриин 9-дэ Хитадта байһан миллион тоотой японско армиин капитуляци хэһэн тухай акт дээрэ хуулита ёһоор гар табигдаба. Японско зүгһөө тус актда генерал Окамура гар табиһан ба генерал Хо Ин-цын гэгшэ тэрэниие хүлеэжэ абаһан байна.

Капитуляци хэһэн тухай тракте соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Японии император ба японско императорска ставка болбол японско зэбсэгтэ хүсэнүүд болбол союзнигуудай хүсэнүүдтэ дүүрэн диилдэһэнээ мэдэрнэ». Хитадай, Формозын, Французска Индо-Китадай ба Хитадай хойто хубида севернэ широтагай 16 градус хүртэрхи территоринууд дээрэ байгаа хуурай газарай, уһан далайн, авиационно ба японско туһалбариин хүсэнүүд бүхыдөө капитулировалха гэжэ тэрэ документ соо заагдана.

Тодзио гэгшые арестовалха тухай Макартурай приказ

ЛОНДОН, сентябриин 11. (ТАСС.) Американска радиокомпаниин корреспондентын мэдээсэхэнь хадаа. Номгон далай дээрэхи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно главнокомандалагша генерал Макартур болбол Пирл-Харборта японтоной добтолхо үедэ японско правительствые толгойлһон, урдань японско премьер-министр байһан Хидеки Тодзио гэгшые арестовалха тухай приказ гаргаба. Иимэ болохолоороо, Тодзио болбол сэрэгэй гэмтэнэй түрүүшын спискэдэ оруулагдана гээшэ.

Тодзио бэеэ хорлобо

ТОКИО, сентябриин 11. (ТАСС). Домей Цусин агентствын дамжуулһанай ёһоор, урдань японско премьер-министр байһан генерал Тодзио гэгшэ мүнөөдэр хахад үдэрэй һүүлээр бэеэ хоролон алахые һэдээд, мүнөө үедэ ехэхэн хүндэ үбшэтэй болоод байна.

Тушаалһаан гараһан аад, Токио шадар өөрынгөө гэртэ һуужа байһан Тодзиодо мүнөөдэр американска хуулита түлөөлэгшэд ерэһэн байгаа. Тэдэнэртэй уулзахаһаан урда тээ Тодзио болбол револьвероор өөрыһгөө бэеые буудаһан байха юм.

ЛОНДОН, сентябриин 11. (ТАСС). Колумбия гэжэ компаниин радиодамжуулгын токийска корреспондентын мэдээсэхэнь хадаа, Тодзио болбол бэеэ буудаһанайнгаа һүүлээр 20 минута болоод үхэбэ гэнэ.

Тодзиогой бэеэ хорлоһон тухай мэдээсэл тушаа

САН-ФРАНЦИСКО, сентябриин 12. (ТАСС). Урдань Японии премьер-министр байһан Тодзио хадаа үсэгэлдэр револьвероор бэеэ буудажа үхэхэ гэжэ һэдэһэншье һаа амиды зандаа бололтой гэжэ түрүүшын мэдээнүүдһээ ондоогоор Сан-Францискын радио дамжуулна. Иокогамадахи американска сэрэгэй госпиталь Тодзиое асараад яаралтай операци хэжэ, шуһа юулһэн ба пенницилин хэһэн байна. Тодзио амиды байха юм гэжэ шархыень шалгаһан врачууд мэдүүлээ. Тодзио өөрөө ямаршье һаад хэнгүйгөөр операци хүүлхэ гэжэ зүбшөөрһэн байна.

ХИТАДАЙ СЭРЭГҮҮД БА ШАНХАЙДАХИ МАРИОНЕТОЧНЭ СЭРЭГҮҮДЭЙ ХООРОНДОХИ ТУЛАЛДААН

ЧУНЦИН, сентябриин 12. (ТАСС). Хитадта байһан японско сэрэгүүдэй капитуляци хэхэ тухай хуулита документнүүд дээрэ гар табигдаһанай һүүлээр уданшьегүй Хитадай Правительственна сэрэгүүдэй ба марионеточнэ сэрэгүүдэй хоорондо тулалдаан болобо гэжэ Юнайтет Пресс агентствын Шанхайдахи корреспондентын мэдээсэһэниень Чунцинска радио дамжуулна. Тэрэ тулалдаанай үедэ пулемётно буудалдаан болоо. 12 хүн алагдажа, тэдэнэй дунда американецүүд бии. Энэ тулалдаан хадаа марионеточнэ правительствын олон тооной солдадууд эгээлэй хубсаһа үмдөөд горед соо хоргодожо ябана гэжэ тэндэ хараһан абяа шэмээн дээрэһээ болоо юм гэжэ багсаална. Хитадай засаг газархин энэ тулалдаанай шалтагаание мүрдэжэ байна.

АНГЛИИСКА СЭРЭГҮҮДЫЕ ЕГИПЕДһЭЭ ГАРГАХА ТУХАЙ АНГЛИДА ЕГИПЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЭЛЬГЭЭһЭН НОТА

КАИР, сентябриин 11. (ТАСС) Египетскэ правительство болбол английска правительствода нота эльгээбэ, тэрээн соонь английска сэрэгүүдые Египедһээ гаргаха ба Египедые Судантай ниилүүлхэ тухай эрилтэнүүд табигдана.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89. сельского хозяйства—6.03 писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00439. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.